

ТЕХНОЛОГІЯ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ САМООСВІТИ СТУДЕНТІВ

Одним з найважливіших показників якості фахової підготовки сучасного випускника вищого навчального закладу є рівень сформованості його здатності до неперервного професійного самовдосконалення шляхом самоосвіти.

Проблемам створення й використання інформаційно-навчального середовища з дидактичною метою присвячені праці М. Башмакова, В. Бикова, С. Беляєва, Б. Гершунського, Ю. Жука, Л. Кайніної, В. Красільникової, С. Лешук, Ю. Насонової, О. Муковоза, О. Позднової, Ю. Рамського, І. Роберт, С. Тімкіна, М. Умрик та інших. Однак, попри те, що сьогодні навчальний процес у вищому навчальному закладі, зокрема педагогічному, відбувається в умовах інформаційно-навчального середовища, наявна педагогічна практика свідчить, що студенти майже не використовують його потужний самоосвітній потенціал.

Однією з вагомих причин такого стану є недостатність цілеспрямованих досліджень щодо формування в майбутніх фахівців компетентності самоосвіти з орієнтацією на використання нових засобів інформаційно-комунікаційних технологій. Розв'язання означеної проблеми вимагає вивчення питань щодо сутності компетентності самоосвіти майбутнього педагога в умовах інформаційно-навчального середовища й пошуку адекватних шляхів її формування в навчальному процесі.

Формування компетентності самоосвіти відбувається у вигляді певних «дидактичних кроків», що полягають у досягненні студентами конкретних цілей. Однією з тенденцій розвитку навчально-виховного процесу у вищій школі є розширення самостійності майбутніх фахівців, що передбачає самостійний пошук і засвоєння студентом нової інформації, організацію діяльності, спрямованої на власний саморозвиток.

Зміст навчання на кожному з етапів розробленої технології складається з трьох блоків завдань: репродуктивного, конструктивного та креативного. Завдання випереджаючим чином спонукають до оволодіння самоосвітніми вміннями, включають студентів в самоосвіту, через що створюються реальні умови переходу студента з більш низького рівня здійснення професійно-творчої самоосвіти на більш високий. Функція педагога при цьому полягає у виявленні наявного рівня сформованості у кожного студента компетентності самоосвіти; розробці послідовної системи задач, що відповідає певному рівню компетентності самоосвіти і поступово ускладнюється.

Технологія формування компетентності самоосвіти студентів розкриває поетапність професійних дій суб'єктів освітнього процесу, механізми і практичний досвід їх застосування. Її особливість полягає у послідовності й наступності цього процесу; неперервності формування упродовж усього терміну підготовки майбутнього вчителя (кваліфікаційний рівень «бакалавр»); в опорі на діяльнісний підхід; в узгодженості з програмами навчання інших дисциплін; у врахуванні динамічного розвитку інформаційно-комунікаційних технологій.